

PALENIE TYTONIU PRZEZ KOBIETY CIĘŻARNE A STAN BIOLOGICZNY NOWORODKA W POLSCE

Katarzyna Szamotulska, Zbigniew J. Brzeziński

Zakład Epidemiologii

Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie

TOBACCO SMOKING DURING PREGNANCY AND HEALTH STATUS OF NEWBORN

ABSTRACT – Harmful effect of smoking during pregnancy on health status of newborn, low birth weight, intrauterine growth retardation and prematurity was proven in many observation and intervention studies all over the world. Polish investigators are well aware of this relationship.

The results of cross-sectional study on 12000 delivering women from three regions in Poland in 1990 are presented. According to this study, smoking during pregnancy was related to 2-fold increase in relative risk of low birth weight, adjusted for low body-mass index of the mother before the pregnancy, low weight gain during pregnancy, low maternal height, low birth weight in prior pregnancies and many other factors. Smoking was strongly related to educational level of pregnant women. The prevalence of smoking during pregnancy was 4-fold higher among women with only primary education in comparison to women with university degree. Smoking cessation during pregnancy, as assessed in one of the regions, guarantees similar growth of the fetus as in the case of non-smoking before the pregnancy.

Key words: smoking, low birth weight, intrauterine growth retardation, prematurity

WSTĘP

Wpływ palenia tytoniu przez ciężarną na stan zdrowia płodu, a zwłaszcza obniżenie się masy urodzeniowej noworodka i częstsze występowanie małej masy urodzeniowej będącej jednym z najważniejszych czynników ryzyka zachorowań i zgonów w okresie noworodkowym i niemowlęcym, należy do najlepiej udokumentowanych w sferze zdrowia matki i dziecka następstw zachowań. Uważa się, że po raz pierwszy zależność tę wykazał Simpson w 1957 r. (1). Od tego czasu przeprowadzono wiele badań potwierdzających wyniki Simpsona i pogłębiających wiedzę o kształcie i charakterze związku między paleniem tytoniu w czasie ciąży a wynikiem ciąży oraz ujawniających mechanizmy szkodliwego działania dymu tytoniowego wchłanianego przez matkę na płód.

Znanym podsumowaniem wyników tych badań jest metaanaliza poświęcona czynnikom ryzyka małej masy urodzeniowej sporządzona przez Kramera w 1987 r. (2). Analizując publikacje z lat 1982-84 i zawarte w nich piśmiennictwo sięgające 1970 r.